

Valsts atbalsta pasākumi nodokļu maksātājiem ārkārtējās situācijas apstākļos 1/48/20

6. novembrī Latvijā vēlreiz izsludināta ārkārtējā situācija un spēkā stājušies vairāki ierobežojumi, kas būtiski ietekmē nodokļu maksātāju ("NM") saimnieciskās darbības veikšanu. Lai gan atbalsta mehānisms izstrādāts saskaņā ar pavasarī spēkā esošajām vadlīnijām, jāņem vērā vairākas atšķirības, lai noskaidrotu, kādi atbalsta pasākumi NM pieejami šobrīd.

Balstoties uz Ministru kabineta 6. novembra ārkārtas sēdē nolemto, 10. novembrī Ministru kabinetā tika izskatīts noteikumu projekts, kurā uzskaitīti kritēriji, lai NM varētu pretendēt uz valsts atbalsta pasākumiem, kā arī aprakstīti atbalsta pasākumu veidi un apmēri.

Kam ir tiesības pretendēt uz valsts atbalsta pasākumiem?

Uz atbalstu var pretendēt darba devēji ("DD") un pašnodarbinātie, kuri atbilst šādiem kritērijiem:

1. veic saimniecisko darbību kādā no nozarēm, kuras pilnībā vai daļēji pakļautas ierobežojumiem (sk. pielikumu);
2. apgrozījums atbalsta periodā samazinājies vismaz par 20% salīdzinājumā ar vidējo apgrozījumu šā gada augustā, septembrī un oktobrī.

Viens NM var pieteikties gan uz dīkstāves pabalstu, gan algas subsīdiju, taču darbiniekam nevar vienlaikus piešķirt abus atbalsta veidus.

Atbalsts dīkstāvē esošu darbinieku atlīdzības kompensēšanai

Atbalstu dīkstāvē esoša darbinieka atlīdzības kompensēšanai izmaksā darbiniekam 70% apmērā no deklarētās mēneša vidējās bruto darba samaksas par periodu no šā gada 1. augusta līdz 30. oktobrim vai tiem mēnešiem pēc 1. augusta, kuros darbinieks faktiski strādājis. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbiniekam šo atbalstu izmaksā 50% apmērā no mēneša vidējās bruto darba samaksas par šā gada trešo ceturksni.

Dīkstāves pabalsts ir 330–1000 eiro par kalendāra mēnesi. To neapliek ar VSAOI un IIN un izmaksā piecu darbadienu laikā pēc VID lēmuma pieņemšanas par atbalsta piešķiršanu.

Darbiniekam piešķir arī 50 eiro piemaksu par katru apgādībā esošu bērnu vecumā līdz 24 gadiem (reģistrēts VID kā apgādājamais).

Šobrīd DD ir tiesīgs izmaksāt darbiniekam starpību starp dīkstāves pabalstu un darba samaksu, lai darbinieks saņemtu 100% atlīdzību.

Atbalsts nepilnu darba laiku strādājošu darbinieku algas subsīdijai

Atbalstu nepilnu darba laiku strādājošu darbinieku atlīdzības kompensēšanai izmaksā kā atbalstu algas subsīdijai DD 50% apmērā no deklarētās mēneša vidējās bruto darba samaksas par periodu no 1. augusta līdz 31. oktobrim, taču ne vairāk kā 500 eiro kalendāra mēnesī par darbinieku.

Vienlaikus DD ir noteikts pienākums izmaksāt darbiniekam starpību starp saņemto atbalstu un darba

samaksu, lai darbinieks saņemtu 100% atlīdzību.

Kā pieteikties dīkstāves pabalstam un algas subsīdijai?

Jau pavasarī skaidrojām, kā pieteikties dīkstāves pabalstam. Līdzīga kārtība ir spēkā, lai pieteiktos algas subsīdijai. Abos gadījumos kopā ar iesniegumu VID DD jāiesniedz šādi apliecinājumi:

- darbinieks, par kuru pieprasa atbalstu, nav darba nespējas periodā;
- ārkārtējās situācijas izsludināšanas dēļ ir pārtraukta saimnieciskā darbība vai samazināts tās apjoms, un bez šī atbalsta (dīkstāves pabalsts vai algas subsīdija) darba attiecības ar darbinieku tiktu pārtrauktas;
- ar darbinieku netiks pārtrauktas darba attiecības periodā, par kuru piešķirts atbalsts.

Kādos gadījumos NM nepiešķir dīkstāves pabalstu vai algas subsīdiju?

- DD nav izpildījis savas saistības pret VID – nenokārtoti parādi vai pārkāpumi, kuru dēļ DD ir ierobežota saimnieciskā darbība;
- DD ir maksātnespējīgs;
- DD padomes locekļiem;
- Par kalendāra dienām, par kurām piešķirts slimības pabalsts;
- DD, kura personāls iznomāts citam NM;
- Valsts un pašvaldību budžeta iestādēs, kā arī valsts un pašvaldību kontrolētos komersantos nodarbinātajiem darbiniekiem.

Šis atbalsts izslēdz citus pabalstus (piemēram, nav pieļaujams vienlaikus saņemt gan slimības pabalstu, gan dīkstāves pabalstu vai algas subsīdiju).

Galvenā atšķirība starp šiem atbalsta veidiem ir tā, ka dīkstāves pabalsta gadījumā DD ir tiesības izmaksāt starpību starp pabalstu un darba algu, turpretī algas subsīdijas gadījumā DD ir pienākums izmaksāt starpību.

DD saraksts, kuru darbinieki saņēmuši šo atbalstu, tiek publicēts VID mājaslapā